

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben: Egy óra — 6000 K
Három óra — 18,000 K
Egyes szám köznap 300, vasár- és ünnepnap 400.

Vidéken: Egy óra — 6300 K
Három óra — 18,900 K

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első takarékpénztár épületében.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Együttes parlamenti bizottságok tárgyalták a földreform novellát.

Budapest, nov. 14.

A nemzetgyűlés földmívelésügyi, pénzügyi, közgazdasági, közigazgatási és igazságügyi együttes bizottsága ma délelőtt fél 11 órakor a parlament első számú bizottságot termében Mayer János elnöke alatt folytatta a földreformnovella tárgyalását.

Napirend előtt nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter szólalt fel. Bejelentéssel, hogy a tegnapi távozásra félreértésekre adott tápot és illetékes tanácsokkal tanácskozott ennek az incidensnek következményeiről és azt a választ kapta, hogy ebből az esetből semmilyen következtetést nem lehet vonni és a nemzetgyűlésnek módjában lesz ezt a kérdést korrigálni.

Nagyatádi Szabó földmívelésügyi miniszter bejelentése után a bizottság áttért a novella részletes tárgyalására.

Az első szakasznál Neubauer Ferenc előadó egy bekezdést indítványoz, hogy Budapestre vonatkozólag új rendelkezés vétessék fel, amelynek értelmében Budapestnek az ipari és kereskedelmi célokra fenntartott területre a megváltás ki nem mondható s az igénybevétel csak a törvényhatósági bizottsági ülés bejegyzésével történhetik.

Neubauer Ferenc indítványa kiegészült Ugron Gábor azon indítványával, hogy a mennyire ezzel ellenkező határozat hozatott volna, annak végrehajtása felfüggesztessék. A bizottság úgy Neubauer Ferenc, mint Ugron Gábor indítványát elfogadta.

A 16.ik szakasznál báró Kaas Albert indítványt terjesztett elő, amelynek értelmében vagyonvátsági földekben a bevett keresztény felekezetei különösen a protestáns és gör. kath. felekezeteit juttassák földhöz.

Báró Kaas Albert indítványához Wolff Károly szólalt fel, aki helyeselte az indítványt.

Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy az egyházak földhöz jutása tekintetében a 26-ik szakaszban foglaltaknak rendelkezések és kérte, hogy az indítványt ellenél a szakasznál tárgyalják le.

Kaas Albert erre indítványát visszavonta.

A 16-ik szakaszt érintetlenül, a 18-ik szakaszt pedig azzal a módosítással fogadták el, hogy az eljárás befejezté nyilvánítására vonatkozó határozat közlendő az illető községekkel.

Ezután új 23-ik szakaszt iktattak a javaslat szövegébe, amely a tagosítás hivatalból való elrendeléséről intézkedik és módosítja az alaptörvény 92-ik szakaszát.

A 24-ik szakaszt az előadó által előterjesztett módosításokkal fogadják el. A szakasz végéhez pedig új bekezdést iktattak, mely szerint az országos földbirtokrendező bíróságnak figyelmébe ajánlják, hogy a háboruban elidegenített ingatlanokat lehetőleg juttassák vissza a tulajdonosaiknak.

A bizottság ezután tárgyalásait megszakította és a tanácskozásokat holnap délelőtt 10 órakor folytatja.

Az Ulain-ügy a nemzetgyűlés előtt

A miniszterelnökségen ma délelőtt fontos tanácskozások voltak, és 11 órakor Rakovszky Iván belügyminiszter jelent meg a miniszterelnöknel, részletes jelentést tett az Ulain ügy rendőri nyomozásáról. Két óra tájban érkezett a miniszterelnökségre Nagy Emil igazságügyminiszter, aki a kormányelnöknek referált mind azokról az ügyési intézkedésekről, amelyek az Ulain ügyvel kapcsolatosan eddig megtörténtek.

Hoyos Miksa gróf is fentjárt délelőtt a miniszterelnöknel. Hoyos Miklós vasárnap tartotta volna beszámolóját Kaposváron, ahol eredeti terv szerint Bethlen István gróf miniszterelnök is megjelent volna. Hoyos úgy hátrahozta, hogy beszámolójának megtartását elhalasztja arra az időre, amikor a miniszterelnök is megjelenhet beszámolóján.

Fél 3 órakor még mindig tart az a nagy fontosságú tanácskozás, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök az igazságügyminiszter és a belügyminiszter, valamint Hetényi dr. főkapitányhelyettes a déli órákban megkezdett. Egy negyed 3 órakor a miniszterelnökségi palota előautó robogott és kiszállt belőle Radocsay Jenő dr. államrendőrségi kapitány, aki lepecsételt borítékban az ügyre vonatkozó jelentést vitte fel a miniszterelnökhöz.

Politikai körökben még mindig érdeklődéssel várják, hogy Ulain Ferenc letartóztatásának ügyében mikor ül egybe a mentelmi bizottság. Erre vonatkozóan megkérdeztük Mikoványi Jenőt, a bizottság előadóit, aki ezeket mondotta a munkatársunknak:

Minden jel amellet szól, hogy a Ház előbb ül össze, mint a mentelmi bizottság. A nemzetgyűlés kedden valószínűleg összejött. Ezen Szelcsovsky Béla házelnök előterjeszté Bethlen István gróf miniszterelnök átiratát, aki minden valószínűség szerint maga is felszólal és ismertetni fogja azokat a körülményeket, amelyek az egybehívás mellett bizonyítanak. A Ház ezután az egész ügyet átteszi a mentelmi bizottsághoz. Itt egy ülésen letárgyalják az ügyet és az előadói jelentést sürgősen a Ház napirendjére lesz tűzhető.

Horogkeresztesek Sopronban. Soproni jelentések szerint a nyomozásnak meglepő eredménye van, mert kiderült, hogy több bajor horogkeresztes az Ulain letartóztatása előtti napokban Sopronban tartózkodott. A soproni rendőrség értesülése szerint Kismartonban is volt elhelyezve több horogkeresztes. Dr. Ulain Ferenc letartóztatása után azonban a horogkeresztesek eltűntek Sopron környékéről.

A bajorországi események. Véres diáktüntetések.

München, nov. 14.

Az állami rendeleti közlöny ma hozza a rendeletet a kommunista párt, a nemzeti szocialista munkás szövetség és a Reichsflagge nevű szervezetek feloszlásáról. Kimondja a rendelet, hogy a kommunista párt egész vagyona, készpénze, értékpapírja s minden felszerelése, járművek stb. az állam tulajdonába mennek át. Mindazok, akik ezentúl is a kommunista pártot tartozónak vallják magukat, vagy a feloszlott párt helyét új pártot igyekeznek létesíteni, fegyházzal büntetendők.

Az egyetem körül tegnap történt összeütközések úgy támadtak a védőrség csapataival és a csendőrséggel, hogy amikor a diákok az egyetem udvarán tartott gyűlés után az utcára vonult, éppen arra ment egy csapat katona. Az egyetemi hallgató-

ság csufolta a birodalomőrséget. A katona csapat folytatta útját, de a rendőrség felsorakozott és szuronyt tűzött. Ugyanekkor egy arra menő öreg ur, majd Sauerbach titkos tanácsos egyetemi tanár közbelépett és kérte a rendőrség vezetőjét, hogy ne lépjen fel a diákság ellen. Az egyetemi ifjuság azonban úgy viselkedett, hogy a rendőrség szuronyt szegezve ment neki és eközben megtörtént, hogy néhány járókelő megsebesült. A diákok azután szerte szóródtak.

Az egyetemi tanács a fekete táblára hirdetést tűzött, amely közönségesen teszi, hogy azokat a diákokat, akik a birodalmi védőrség, vagy az országos rendőrség ellen tüntetnek, a leg súlyosabban fogja büntetni. A vezetőket kiáltják az egyetemről és eddigi tanéveiket elvesztik.

Egyelőre zárva marad az egyetem.

A német trónörökös öt évi száműzetés után hazaérkezett. Családja fogadta ünnepélyesen.

Boroszló, nov. 14. A volt német trónörökös öt évi száműzetés után ismét családja körébe időzik. Tegnap este néhány perccel 6 óra után érkezett meg autóján Oelsbe, ahol jövetelét csak a beavatottak tudták. A városban éppen őszi vásár volt. A vásár mozgalmasságában fel sem tűnt az a két autó, mely a trónörökös podgyaszt szállította. Kevéssé utóbb egy másik autó haladt végig az utcákon, amelyben öten ültek. A hátsó ülésen a trónörökös ült, a közepén jobbján Müldner őrnagy, balján egy magasrangú rendőrhivatalnok. A kastély nagytermében várta a család, amely azonban még nincsen teljes számban együtt, mert a gyermeke közül csak három időzik ott.

Páris, nov. 14. Daily Mail tudósítója jelenti: Az a körülmény, hogy a volt a német trónörökös a berlini kimmány engedélyével visszatérhetett Németországba, Párisban igen rossz szemmel nézik. — Francia hivatalos körök ebben tanujelét látják annak, hogy a németek semmibe se veszik a versaillesi szerződést. A francia kormánynak az a felfogása, hogy ezt a nyílt szembehelyezkedést megfelelő büntetéssel kell sújtani, annál is inkább, mert Németország állandóan megtagadja a szövetségeseknek azt a kívánságát, hogy a háborus bűnöket kiszolgáltassák.

A brit kormány óvást emel.

Páris, nov. 14. A Daily Telegraph tudósítója a volt német trónörökös hazatérésével, valamint a német-

országi szövetségi katonai ellenőrzés újra kezdésével kapcsolatban a következőket írja:

A belga nagykövét a londoni külügyminiszteriumban látogatást tett, amely alkalommal tájékoztatásul közölte a kormányának a kérdésre vonatkozó felfogását. Ez a felfogás abban foglalható össze, hogy bármilyen lépésre vállalkozzanak is, azt a lépést valamennyi szövetségesnek közösen kell megtenni. A tudósító határozottan állítja, hogy az erre vonatkozó diplomáciai eszmecsere során Poincaré nem jelentette be a francia sajtóban közölt javaslatot, melynek értelmében Nyugatnémetországban a kormány mostani megszállási zónát kiterjeszteni és ezenkívül Hamburgot és Brémát is megszállaná. Ami a brit kormányt illeti az ilyen akcióba a brit kormány nem fog részt venni, hanem óvást fog ellene emelni.

Megtorló intézkedéseket sürgetnek a franciák.

Páris, nov. 14. Jules Cambon szava tette a nagyköveti konferenciájának tegnapi ülésén a volt német trónörökös hazatérését. Nyomatékosan felhívta arra a figyelmet, hogy

ha a népszövetség nem fog emiatt Németország ellen megtorló intézkedéseket elhatározni, például egyes német kikötők megszállását (Hamburg és Bréma nevével nem ejtette ki Cambon), akkor Franciaország fenntartja magának a jogot, hogy

elszigetelten is szankciókat fogantatison. Tegnap még nem jött Londonba utasítás az angol nagykövet számára és még nem lehetett érdemre válaszulni. A nagykövetek tanácsa ma délután újabb ülést tart.

Ma utazik a magyar bizottság Bukarestbe.

Budapest, nov. 14. Romániával való tárgyalások felvétele végett f. hó 15-én, csütörtökön Wodianer Rudolf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével bizottság indul Bukarestbe. A bizottság tagjai Bercey Jenő igazságügyi helyettes államtitkár, Dechan Achill miniszteri tanácsos és pénzügyi központ ügyvezető igazgatója, Péteri Ödön kereskedelemügyi miniszteri tanácsos és a kereskedelemügyi minisztérium részéről Lukács Simon miniszteri osztálytanácsos.

A mai tőzsde.

A korona 0.3.

A mai tőzsdén a forgalom változatlanul élénk alakult, aminek hatása alatt az irányzat továbbra is szilárd maradt. A szilárdság mindjárt nyitáskor magasabb árfolyamokat eredményezett, az árfolyamok kezdetben elérték az 5-15 százalékot, úgy a magánosok, mint a spekuláció nagy tételekben vásároltak, a bankoknál a vételi megbízások igen nagy tömege gyűlt össze. A bécsi tőzsdéről, amely eleinte gyengébben nyitott, később szintén jobb hírek érkeztek. Az arbitrage bécsi számlára nagy tételeket vett fel a piacról. Annak ellenére, hogy sokan nyereségbiztosító eladásokat eszközöltek és így áru megárlást jelentkezett a piacra, az irányzat végső eredményében szilárd maradt, csupán a tőzsdéidő második felében állott meg egy időre, az áru továbbra is szilárd, a forgalom élénk, a hangulat barátságos. A zárlati árfolyamok majdnem mind a napi legmagasabb előforduláson vannak megállapítva és minden esetben a napi középárfolyam felett. Kosztpréz 1-1 és fél százalék.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai
Francia frank 1140-1206, lei 103-116, Belgrád dinár 229-243, Kopenhága dán korona 3390-3610, Krisztiania norvég korona 2890-3110, Páris 1125-1191, Prág aszokol 572-612, Stockholm svéd korona 5180-5510, Szófia leva 165-76, Amsterdam hollandi forint 7483-925, Bécs osztrák korona 2775-996. Többi változatlan.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat szilárd volt, a forgalom buzában élénk, egyebekben tartott.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 920-30, egyéb 910-920, 79 kilós tiszavidéki 940-50, egyéb 935-45, rozs 590-600, tak árpa 840-60, sor-árpa 725-75, köles 750-890, zab 650-85, tengeri 640-50, repce 1650-700, korpa 366-85.

Ferencvárosi sertésjelentés. Nyitvadásri maradvány 487, érkezett 230, eladott 149. Árak: könnyű 8100-700, nehéz 9200-400. Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

Zürichi zárlat: Berlin 1 és háromnegyed, Hollandia 215 és fél, Newyork 570, London 2490, Páris 3155, Milánó 2486, Prága 1644, Budapest 3, Belgrád 567 és fél, Bukarest 292 és fél, Varsó 3, Bécs 80, Szófia 485.

Nemesfém jelentés. 1 koronás 2200, 2 koronás 4400, forint 5000, 5 koronás 11200, 10 koronás arany 60000, 20 koronás 120000, dukát 68000, forgalom csekély, irányzat szilárd.

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edénél

Hajdúvármegye közgyűlése felemelte a pótdadót.

Kosztba adja az árvák pénzét.

Tegnap délelőtt tartotta Hajdúvármegye törvényhatósága őszi rendkívüli közgyűlése a vármegyeháza dísztermében, dr. Radhazy Zsigmond főispán elnökielte alatt.

A tárgysorozatban első helyen szerepel a pótdadó felemelése. Az állandó választmány javaslatára a közgyűlés elfogadta, hogy a pótdadó után az 1922 évi adó 110 százalékban vessék ki, mert a mutatózó deficit csak így kerülhető el.

Bemutatták a belügyminiszter leiratát a gyampénztárakhoz, mely szerint fölös pénzeiket vagy valórizált kölcsönben, vagy folyószámlán hetipénz alakjában helyezték el.

A közgyűlés Cseke Sándor árvaszéki címek indítványára egyhangu-

lag kimondta, hogy a felesleges pénzt a Debreceni Első Takarékpénztár utján heti pénzalakjában helyezi el. Pákezdly Sándor alispán előterjesztésére a közmunka válság átát az eddiginek négyszeresére, sőt ötszörösére emelték fel, mert csak így képesek a költségirányzatban mutatózó fedezetben 236 millió koronára fedezetet találni.

Ezután a központi választmányt újra alakították. A szavazás megtétele után dr. Czeglédy Mihály bejelentette, hogy a közgyűlés az eredeti listán megjelölt 26 tagot egyhangúlag megválasztotta. Az új központi választmány mandátuma 1924 január 1-én kezdődik és három évig tart. Dében a főispán bezárta a gyűlést.

Kitüntetés polgári egyéneknek.

Uj érdemkereszt és érdemrend.

Budapest, nov. 14.

Horthy Miklós Magyarország kormányzója gróf Bethlen István miniszterelnök előérjesztésére, még 1922. június 14-én kelt elhatározásából indítva éri magát arra, hogy a haza szolgálatában szerzett érdemek elismerésül magyar érdemkereszt és érdemrendet alapítson.

A Budapesti Közlöny holnap 15-én megjelenő számában teszi közzé a kormány az érdemkereszt és érdemrend alapszabályait, amelynek a főbb rendelkezései a következők:

A magyar érdemkeresztet és érdemrendet Magyarország kormányzója polgári egyéneknek a miniszterelnök és a minisztertanács hozzájárulásával tett, honvédségi egyéneknek pedig haduri jogánál fogva a honvédelmi miniszter közvetlen előterjesztésére annak adományozza, aki az ország érdekében akár polgári, akár katonai tetteivel kiváló buzakodást és odaadást teljesített különösen hasznos szolgálatokat és ezzel a kitüntetésre érdemesnek bizonyult.

A magyar érdemkereszt a középen felül összetűt keresztből áll, amelynek éremfelületén a babékoszoru övezte piros zománc mezőben három halmon pihenő nyitott koronából, arany apostoli kettőskereszt nő ki. Hátsó oldalán a jelmondat: Si Deus pro nobis quis contra nos 1922.

A magyar érdemkereszt egy nagy keresztből és 5 osztályból áll. A nagy kereszthez egy nyolc egyenlő sugarú és a bal mellre tüzenlő ezüst csillag jár.

Az államfő életfogytiglan tulajdonosa a nagykeresztnek. Az érdemkereszt és érdemrend adományozása díjmentes. Oklevél velük nem jár és azok akik ebben a kitüntetésben részesülnek, rendjelvényt kapnak, attól a miniszteriumtól, amely az adományozás iránt a kormányhoz előterjesztést tett. Kiváltság az adományozás iránt a nagykereszt és érdemrend tulajdonos elhalálása után az érdemkereszt iródájához visszajuttatandó.

Megtalálták a régi debreceni főbirák portlodozó tetemeit.

Debrecen város muzeuma rendkívül értékes munkálatot végzett az elmúlt napokban. Debrecen város régi és egykor legelőkelőbb temetőjének, a Dobozy temetőnek felkutatásához fogott. Bámulatos az a nem törődömség, amivel a város egykori előjárósága e temetővel szemben viselkedett.

A temetőt bezárták, de nem az ott nyugvó, a város életében egykor nagy szerepet játszó, kiváló egyéniségek sírjainak megmentésével. Pedig több főbiró, szenátor és más kiváló ember pihen évszázadok óta e temetőben. És ma már egyrészt elhordták építkezésre, utca kövezésekre, ott azonban, ahol a magas dombokon még meredezik egy pár csinos sírkő a gondozatlan síron, nagyon érdekes sírok domborúlnak névtelenül. Egy egész történelem, pihen a sárba homokban. Felül felverte a gyom, az iszalag, de néhány ázó nyomra ott találni a hatalmas, több mázsás ko-

rossó alaku sírköveket, melyek alatt Debrecen egy-egy nagy-
terfia portlodozik.

Ezeket a sírokat ásta fel Debrecen város muzeuma 3 nap alatt. Az ásásokat a muzeum fáradhatatlan szorgalmu igazgatója vezette, részt vettek benne a muzeum összes tisztviselői.

Az ásásokat a hétfőn kezdték meg öt munkással. Aránylag kis részen öt koporsó alaku sírkövet találtak. Mindenik egy-egy történelmi név.

Ott volt Debrecen város két főbirójának, a két Dobozy István nak sírköve, jelezvén, hogy a nagy Dobozy 1709-ben halt meg, közelében Baranyi Mihály főbiró hatalmas sírköve, ő meg 1735-ban halt meg. Dobozy mellett volt hitvesének, Komári Csipkés Katalinak a köve és megtalálták még a viruló ko-

rában elhunyt hajadonnak, Dobozy Sárának a síriát is.

A hatalmas sírkövek egy két ázó nyomnyira voltak a felszín alatt. Némelyik erősen tördezett volt úgy, hogy alig tudták a latin nyelvű dicsőtő felirást elolvasni.

A nagy sírköveket nagy erővel lehengetették a sírokról és alattuk megtalálták a jelzett holttestek portlodozó részeit. Az öregek nemegyszerűséggel voltak eltemetve, mellettük nem volt melléklet. Míg a hajadont szép ruhában temették el, ahogy legalább a még megmaradt ruha foszlányok mutatják.

Az érdekes sírköveket egyelőre a temetőben hagyták leföldelve és idővel, ha a Déri muzeum felépül a muzeum kertjében helyezik el a többi kiváló nagyok köveivel. Hadd hirdessék Debrecen nagy férfainak emlékét századokon keresztül az utókoroknak!

A nagy férfiak csontjait pedig a váron jelenlegi tanácsának mellő képen el kell helyezni a Kossuth-utcai temetőben. Legalább is több gondossággal mint a multban elődeik tették.

Az érdekes és tanuságos ásítás a muzeum munkásságát évekre lefogaltná. Szükséges lenne folytatni, mert ez az ásítás Debrecen politikai és művelődés történetéhez nagyon sok adalékot szolgáltatna.

Az izsáki gyilkosok büntetése.

Az izsáki gyilkosok büntetését a legfelsőbb kir. katonai törvényszék jóváhagyta s a semmisségi panasznak nem adott helyett, kivéve Cs. Tóth Gyulának, akinek büntetését egy évi súlyos fogházra és hetenként egyszer kegyében és vízen eltöltendő napra változtatta.

Az ítélet indoklásában kimondja, hogy a vádlottak nem lehetnek arról meggyőződve, hogy a meggyilkoltak hazaárulók voltak és nem lehettek afelől sem tévedésben, hogy az emberölés büntett.

Merénylet Trockij ellen.

Riga, nov. 14. Moszkvából származó hírek szerint a mult hónapban egy népgyűlésen merényletet követtek el Trockij ellen, aki revolverlövéstől fején megsebesült. Sebesülése következtében Trockij nem is vehetett részt a forradalom évforduló napjának megünneplésén.

Alaptalanul megvádolt feleség.

Bodnár József nagyváradi és Zsós gazda az év augusztusában kolera gyanus tünetek közt hirtelen elhunyt. A kerületi orvos megvizsgálta a bélsarát a debreceni egyetemi klinikán, ahol nem tudták megállapítani.

Bodnár temetése után a szomszédok süttogni kezdtek, hogy Bodnárt felesége megmérgezte, sőt pár nappal ezelőtt névtelen levélben fel is jelentették az asszonyt a debreceni ügyészségen, hogy a férjét megmérgezte.

E titokzatos ügyben Preinaszberger Jenő vizsgálóbíró vizsgálatot tartott Nagyváradon, Bárándon. A vizsgál semmiféle terhelő adatot nem tudott megállapítani. Sőt tény az, hogy augusztus végén, mikor Bodnár meghalt, több ember is meghalt a faluban koleraiban Bodnár ellen az eljárást megszüntette.

Pénz- és szivartárcák, női tasak, bőrhöl és selyemből. Jelvénye Bórdisz-
művek Dávidházy Kálmán könyvnyomtatásos és dobozgyártó r. t.-nél, Debrecen, Fűvészkeret-u 9.

Női gyapju kötött kabátok

minden színben 62,000 és 72,000 koronáért. — Kötött gyapju bluz 29,000 és 37,500 K. Gyerek-triolo 17,500 K-tól. Férfi-ingek 17,000 K-tól. Férfi-sapka 4950 koronától kapható a KÖZSZÖKSÉGLETI ARUHAZBAN Csapó-utca 9.

Magyar delegátusok utaznak Londonba.

Budapest, nov. 14. A népszövegség pénzügyi bizottságának Londonban e hó 20-án kezdődő tanácskozásaira, amelynek tárgyva Magyarország adandó kölcsön-szervezetnek kidolgozása. Kállay Tibor pénzügyminiszter vezetésével a következő delegátusok utaznak ki: Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter, Teleszky János, Popovics Sándor volt pénzügyminiszterek, Korányi Frieves báró párisi magyar követ, Sebendl Károly államtitkár és gróf Khuen Héderváry Sándor követségi tanácsos.

A társadalom segíti a tanítóképzést.

Debreceni tanítóképzés avatása.

A debreceni református tanítóképzés az utóbbi nagy gazdasági harcban nagyon súlyos helyzetbe jutott. A tanítóképző intézetbe felvett részben szegény sorsú fiúk jönnek, akiket az intézet nevel.

A hiszántuli református egyházkerület nagyban segíti egyetlen tanítóképzőjét. Tandiát nem szed a növendékektől olesó díjmet és bentlakást ad nekik. De ott van a könyv, írószerszám és sok apró kiegészítő már nem tud gondoskodni.

A derék fiúk tehát maguk gondoskodnak magukról. Megindulnak faturól-falura, az intézet régi növendéke segítségével a jószívű emberekhez fordulnak. Műsoros estélyeket rendeznek, a hálokos maguk muzsikálnak s így gyűjtik össze azt a pénzt mellyel segélygyűjtők útján segíthetnek szegény kártyásaikon.

Eddigi kirándulásaik szép eredményei járt, 711000 koronát hozott a segélyező egyesületnek.

Csokonai ünnepély

Csokonai születésének 150-ik évfordulóján.

Folyó hó 17-én, szombaton lesz 150 esztendeje, hogy Csokonai Vitéz Mihály a Lilla dalok, a Tihanyi Echohoz, a Reményhez és sok más örök szép magyar vers szerzője egy kis debreceni házban meglátta a napvilágot. Az évfordulót a Csokonai-kör kegyeletos ünnepélyvel üli meg. Az ünnepély a kollégium dísztermében lesz 17-én, szombaton d. n. 5 órakor.

Értesülésünk szerint az ünnepi beszédet dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár mondja. Elnök: megnyitót tart dr. Papp Károly egyetemi tanár a Csokonai-kör elnöke. Szavalmi leg Csapo Mária, a Csokonai színház tagja és Balogh György ur. Egészen természetes, hogy a Csokonai ünnepélyről a kollégiumi kántus sem maradhat el, amely Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt Csokonai dalokat fog előadni.

A részletes műsor a következő:

1. A tihanyi echohoz. Éneklő a kollégiumi kántus.
2. Elnöki megnyitó. Tartja Pap Károly dr., a kör elnöke.
3. Csokonai költeményeket szaval Csapo Mária, a Csokonai színház művésznője.
4. Csokonai aestheticája. Előadja Mitrovics Gyula dr., a kör választmányi tagja.
5. A maóánossághoz. Szavalja Balogh György, a kör vendége.
6. Reményhez. Éneklő a kollégiumi kántus.

Belépő-díj: Tagoknak 200 kor., nem tagoknak 500 korona. Tanulók-nak 100 korona.

Jegyek válthatók a „Méliusz” könyvkereskedésében és felolvasás előtt a pénztárnál.

Magyar állampolgárok jogvédelme a trianoni békeszerződéssel elszakított területeken birt ingó és ingatlan javakat illetőleg.

A trianoni békeszerződés 250. cikke értelmében az összes magyar állampolgárok, úgy az optálók, mint azok, kik a mai Magyarország területén birtak községi illetőséggel, úgy ingó, mint ingatlan javukat illetőleg minden lefoglalás és felszámolás alól mentesek és pedig egy a békeszerződés életbeléptetését követő, mint az azt megelőző u. n. fegyverszüneti időre vonatkozólag is. Az utód államokat a lefoglalt javakra nézve a korábbi állapotba való visszahelyezés kötelezettsége terheli.

A békeszerződés ezen, valamint egyéb magánjogi igényeket szabályozó rendelkezéseiből folyó igények, mint pl. „ellenséges” követelések és tartozások körül a hitelezők és adósok, valamint a felszámoló és ki-egyenlítő hivatalok között keletkezett differenciák, a háborús lefoglalásokból a lefoglalt állammal szemben támasztható igények, ellenséges alattvalók jogainak elvülésére vagy elvesztésére vonatkozó differenciák,

ipari jog és tulajdon stb. a békeszerződés 239-ik cikke értelmében szervezett vegyes döntő bíróságok előtt érvényesítendők. Jelenleg két ilyen vegyes döntő bíróság működik, magyar, cseh-szlovák és magyar román döntő bíróság, előbbi Hága, utóbbi Páris székhellyel. A magyar szerb horvát szlavin döntő bíróság most van szervezés alatt.

A cseh-szlovák viszonylatban a bíróság előtt a francia és német-magyar román viszonylatban a francia nyelv használható.

A bíróság két érdekelt állam által kijelölt egy-egy bíróból s ezek által választott elnökből áll, aki valamely semleges állam polgára.

A döntőbírók előtt felperesekként a magyar állampolgároknak saját nevükben kell fellépni s közömbös, hogy a jogaikat sértő intézkedés ellen a jogsértő állam hatóságai előtt folytattak-e valami eljárást, avagy nem. A perek 1923 december 31-ig indíthatók meg.

Minden hó 5-éig kell fizetni a lakbért,

de a házhaszonrészesedést, mely 25 százalék és a lakbérnek csak fele u. n. jár mostantól kezdve, pótlék nélkül november 15-ikéig fizetheti be a házigazda.

Az új lakásrendelet intézkedéseit még mindig nem ismerik teljesen az érdekeltek, azért néhány vitás pontot újra megvilágítunk. A házbért a lakó a hó 5-ikéig tartozik fizetni, de a házhaszonrészesedéssel kivételesen most november-december-január hónapokban már 14-ig, mert 15-ig pótlékmentesen fizethető az. **A házhaszonrészesedés 25 százalék, de csak a lakbér fele után fizetendő.** Már már írjuk, az új lakásrendelet értelmében úgy a lakbérek, mint az üzleti bérek ötvyedeként fokozatosan emelkednek és pedig a lakbérek a februári negyedben a novemberi bér egyhatedával, a további negyedekben mindig az előző negyedévi bér egyötödével, az üzleti bérek pedig már február 1-től kezdve minden negyedében az előző negyedévi bér egyötödérével.

A fokozatos béremelést a béremelések első hónapjának 15. napjáig írásban kell közölni a bérlelővel és a béremelés a közlést követő bérnegyed kezdésétől lép hatályba. Az elkésztett közölt béremelés érvénytelen.

Az a háztulajdonos tehát, aki február 1-én fel akarja emelni a házbért, vagy üzleti bért, **már november 15-ig köteles a bérlelővel közölni a béremelést, ha ez a közlés elkészít, a lakó február 1-én is csak a novemberi bért tartozik megfizetni.** Ha a bérlelő nem akarja megfizetni azt a bért, amit a háztulajdonos a módosított lakásrendelet értelmében követelhet, joga van a bérletet a következő bérnegyedre a béremelés közlésétől számított 8 nap alatt írásban felmondani. Ha pedig a bérlelő a bérleti viszonyt fenn akarja tartani és azt hiszi, hogy a béremelés nem jogos, vagy abban a meggyőződésben van, hogy a háztulajdonos magasabb bért követel, mint amennyit a lakásrendelet megenged, kifogásairól a béremelés közlésétől számított nyolc nap alatt írásban köteles a bérbeadót értesíteni s ugyan-ezen nyolc nap alatt köteles a bér megállapítását a bíróságnál körelmezni.

A debreceni Csizmadia-szinben is lanyha az üzlet.

Debrecen város egyik nagy áruháza a csizmadia szín a Csapo utcában. A termelő munkának fényes bizonyítéka az a rengeteg áru, amelyet Debrecen város ósregi derék csizmadia mesterei minden kedden ide összehordanak.

Csakugy rogyadozik a furga masok ina a nagy tud csizma alatt. Mindet nagy gondalal fizik fel, letakarják, oviák a portól is.

Négy száz derék csizmadia mester közül 300 dolgozik és több, mint kétezer pár csizmát visz piacra minden héten.

A debreceni kisipar hatalmas produktuma ez és mi lenne, hogy ha idegen vidéken is piacot csinálnának nekik az arra illetékesek.

A színben tömördek áru között daskál a vevő. A derék mesterek ajánlják a portékát. Árulni kell, hisz abból élnek. A vevő nem ígér. Meg-

fogja a pénzt. Olesó a buza, jószág. Rengeteg adót kell fizetni éppen most, nincs pénz. De legtöbbet tesz a novemberi jó száraz idő. Ha nyóvik a lábbei, megvarrják egy kis Szszina fonallal és bírja még.

Egy pár zsiros bőr jó csizmát 90-105.000 koronáig adnak, de van alábbvaló is, az ára is alábbvaló. A legényes-hoz csizmát ünneplőnek 125-140.000 koronáig adnak, ha vennék. Nézik, keresgölik. Nem lehet engedni, mert a bőr újra tartja magát. A zsiros bőr kilója 36.000 korona. A talp ára ugyan pár ezer koronát vissza ment, de még most is 40-41.000 K, az I. osztályu és 38.000 K a II. osztályu talp ára.

Bizony sokan kijönnek csizma nélkül a színből. A forgalmi adó embe-rei most nincsenek itt — mondják — hogy hadd látnak azt, mikor nem árulunk. Bezzeg szeptember, október

hóban itt voltak, akkor ment a csizma.

Érdekes, hogy akkor, mikor a csizma áruban erős pangás van, a segédek részleges bérmozgalmat indítottak. Mozgalmuk sikerrel járt, páronként 1000 korona emelést értek el.

Most egy pár csizma megcsinálásért 8-10.000 koronát kap egy segéd. Ha ha setenként 4-6 pár csizmát megcsinál, akkor, ha megtud élni.

Dél elmúlt. A sok szép csizmát viszik vissza, nem kellett. Elgondolkozunk, hogy mennyi termelő erő van az iparban felhalmozva és mivé lehetne fejleszteni kellő ipar-politikával, ha piacról gondoskodnánk.

Gyermekbál fényes színelőadással.

Vasárnaphoz emi hétre lesz.

A Szent Erzsébet egyesület november hó 25-én, vasárnap délután négy órai kezdettel az Arany Bika szálloda ragyogóan világított dísztermében gyönyörködtető és páratlanul nagyszerű gyermekbált rendez. fényes színi előadással.

A műsor délután négy órakor veszi kezdetét.

1. A tündérvilág lakodalma. Csulós fényes jelmezekben, előadja harmickét gyermek szereplő.

2. Magán és páros jelenet.

3. Bi-babó. Kacagtavó bábjáték.

4. Az é és új-éstemegem. Votított lényekkel Gyönyörű tájrépek a szentföldről. Magyarázza: dr. Lindenberger János prépos-prelátus.

A műsor után kezdetét veszi a gyermekbál, melynek nagyszerű különlegessége lesz a cotillion jelvényekkel tartandó tánc.

Minden szülő hozza el a gyermekeit.

Tündérvilág lesz a gyermekek számára.

Jegyek válthatók Antalfy könyvkereskedésében. Páholv 20 ezer korona. Családijegy öt személyre 10 ezer, személyjegy 3 ezer korona.

A rendezőség.

Egy hajdudorogi legény osztrák területen kifosztott négy üzletet.

A lopott dolgokat Tiszalókon akarja értékesíteni.

Szakál Antal 21 éves hajdudorogi napszámos a Sopron mellett lévő szénbányák egyikében dolgozott. A kalandos természetű legénynek ugy-látszik nem izlett a tisztességes munka, mer folyó hó 6-én éjjel három társával együtt átszökött az osztrák határon és ott egymásután négy üzletet fosztottak ki s a lopott dolgok-megosztottak.

Mintegy 15 millió korona értékű holmit hozak magukkal és azokat Tiszalókon akarták értékesíteni, de a csendörök elfogták őket, mert nagyon gyanusnak tartották a legények viselkedését. A csendörök át akartak velük menni osztrák területre, hogy ott lefolytassák a nyomozást, azonban az osztrák határőrség, dacára, hogy osztrák állampolgári vagyoni érdekeiről volt szó, akadályokat gördítettek az átutazás elé. Így a négy betörőt visszahozták és bekísérték a nyíregyházi kir. ügyészségre. Valószínű, hogy diplomáciai uton fogják elintézni a nyomozás lehetővé tételét.

Megérkeztek a valódi angol téli ujdonságok, melyből legelegánsabb ruhát és télikabátot készítek

MOSKOVITS JÓZSEF uridivat szabó Hatvan-utca 5

ELVÁLLALOK angol és francia kertek berendezését, valamint gyümölcs-és szőlőtelepítést.

ONOSSAY ISTVÁN ny. Máv. főkerész, NAP-UTCZA 9

Ujdonságok.

A Szt. Erzsébet nőegyesület közgyűlése. A Szent Erzsébet nőegyesület közgyűlését vasárnap délután négy órakor tartja meg a róm. kath. főgimnázium első emeleti tanácstermében. A közgyűlésre a tagok ez uton ismételt meghívottnak. Az elnökség.

Eljegyzés. Pethő Mancikát eljegyezte ifj. Ungváry Lajos csendőr őrmester.

Elhunyt községi főjegyző. Vettük a következő gyászjelentést: Szívünk mélységében fájdalmával, de Isten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy forrón szeretett fiám, férjem, apánk, apósom és jó rokon: **Péczeley Sándor** nyug. községi főjegyző, Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, életének 53-ik, házasságának 17-ik évében, egy havii súlyos szenvedés után, folyó 14-én az Urban csendesen elhunyt Szeretett halottunk földi részét folyó hó 15-én délután fél 3 órakor fogjuk a Széchenyi-utca 52. számú háznál a református egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Hatvan-utcai temetőben pihenőre helyezni. Emléke örökké közöttünk! Bánatos özvegye: öz. d. Péczeley Sándorné Ujváry Ilona. Gyermekai: Sándor nejevel Tanos Irénkével, László, Endre, Kátóka, Évike. Édesanyja: öz. legidősb. Péczeley Sándorné Cségydy Zsuzsanna. Un. kauga: Erdélyi Ilonka. Sógornai és sógornói: Szalontai Nagy Béla családjával, öz. váll. aji Sipos Béláné családjával, Ujváry Béla családjával, Kálnay Sándor családjával, öz. Kriston Gáborné. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is Debrecen, 1923. nov. 14. Az elhunytban Péczeley Sándor htr. lapiró életét gyászolja.

Mindig hossz csak a Korzó Nagykávéházban van, mert estétől hajna. Ig ott csak emelkedik a hangulat.

A legelőkelőbb közönség a Korzó Nagykávéházba jár.

Halálhíradás. Mélységes fájdalommal tudatjuk, felejtethetlen jó nőm, szerető édes anyám, anyósom, testvérem, sógornőnk és jó rokonunk: **Fejes Albertné Banga Juliánna** farsad. hatlan életének 69. boldog házasságának 51. évében f. hó 13-án történt elhunytát. Kedves halottunk földi részét nov. hó 15-én, csütörtökön d. u. fél 3 órakor fogjuk Homokkerít. Lónyai utca 15. sz. háztól, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth u. temetőben végző nyugalomra helyezni. Debrecen, 1923. november 14-én. Aldott le. gyen emlékezete. Bánatos férje: Fejes Albert. Egyetlen fia: János (törvényes) irodatiszt és neje Furman Etelka. Jó rokonai: Haun Dezső és neje Furman Mariska gyermekekkel, Furman Géza és neje Bara Teréz gyermekekkel. Távoli lévő rokonaink nevében is a temetést Dankó temetői váll. Kossuth u. 6. sz. rendezte.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászi és varró iskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Beiratkozás 9 órától 1 óráig, d. o. 3-6-ig.

Eladó
téli-nyári lakásra alkalmas beköltözhető
nyaraló
A sárándi állomással szemben, 3 szoba, előszoba, üveges veranda és mellékhelyiségek. Gazdasági udvar köztállaival, felszerel. disznóállal, sütőkamencével és szivattyús jövizű kúttal. 500 négyzetgölvetemenyes, 500 négyzetgölv szőlőskerttel, 140 drb. termő gyümölcsfával. 0000000000
CIM A KIADÓBAN.

Feljebb ment a postai érték cikkek ára.

Budapest, nov. 14.

November 15-től kezdve a postai érték cikkek és értéknymtatványok árai a következők:

Levelezőlap a benyomott 20 koronás értéken felül 20 korona. — Szállítólevél pénzügyi illetékekkel 80 korona. Utánvételes szállítólevél pénzügyi illetékekkel együtt 100 korona. postautalványi ürlap 50 korona. Hivatalos postautalványi ür-

lap szintén 50 korona. Posta megbizási lap a benyomott 20 koronás bélyeg értéken felül 50 korona. Postai megbizás 10 korona. Fedezeti lap 50 korona. Frankó cédula 30 korona. Árubevallás 10 korona. Értéklevélboríték 100 korona. Táviratlap. közönséges, hirlap, vagy sürgős 20 korona. Szelvénves táviratlap 40 korona. Tábori postai levelező lap csak hivatalos használatra 100 darabja 10 korona.

Ongyilkosság az utcán.

Marólugott ivott egy fiatal zenész.

Nagy esődület támadt tegnap délután a máskor csendes Török Bálint-utcán, ahol egy fiatal zenész öngyilkossági szándékából marólugott ivott.

Buga Elemérnek hívják a 18 éves zenészt, aki a Késes-utca 59. szám alatt lakott a szüleinél. Micsoda bánat nyomta a szívt, nem tudják. Halálra szánta magát, marólugott szerzett és feloldotta egy üvegben. Azután elment hazulról, hogy valahogy észre ne vegyék szán-

dékát és megne akadályozzák végzetes elhatározásának megvalósításában.

Ott ödögött, bolyongott a Késes utca közelében fekvő utcákon, amikor egyszerre a Török Bálint-utca 8. számú ház előtt előrántotta az üveget és marótartalma kiürítette.

Csakhamar rettenetes kínok vettek elő, jajgatására összesereglett a nép, telefonáltak a mentőkért, akik kocsira tették a szerencsétlen fiatal embert és kiszállították a sebészeti klinikára. Állapota nagyon súlyos.

Hoór Tempis Erzsébet ária és dal-estéje remek műsorral, Mozart Puccini operáiból stb. november 24-én este 8 órakor. Jegyek a Méliusznál 1000 K-tól feljebb.

A legelőkelőbb közönség a Korzó Nagykávéházba jár.

Nem kell részes teletetés. Az idet nagy nyári szárazság hírére tömegesen keresik fel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát és a debreceni Gazdasági Egyesületet szobán, levélben és táviratban, hogy teletetésre jószágot elvállalnak. Az ajánlatok az ország minden részéből érkeznek és felében akarják felvállalni a jószág teletetését. Amde a jó Isten elébe vágta az uzsorások számításainak, mert hosszú, jó őszt adott. A gazdák nagy része visszahajította a jószágot a Hortobágyra, ahol jó mező van, rendbe jött a jószág. A többiek pedig az erdőkön őszöltetik a jószágot. Ha az őszt még tovább tart, akkor a jószágteletetés is meg lesz oldva, mert már eddig is nagyon könnyített a fakarmány inségben. Különben a debreceni gazda is tud számolni és nem adja felébe jószágot teletetésre. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ez uton is felhívja a teletetésre ajánlkozókat, hogy a debreceni gazdák nem kívánják jószágot teletetésre kiadni.

Mindig hossz csak a Korzó Nagykávéházban van, mert estétől hajna. Ig ott csak emelkedik a hangulat.

Magasárban veszek vastag tükröket. Sipkovits tükrőgyártás, üvegcsiszolás. Sziv 14-15. Telefon 356.

Tükrőgyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök ujjöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata. Sziv utca 14-15. Telefon 356.

Olcsó hét, a Rózsa Áruház által már rendezett olcsó hét, oly elismerésre talált hogy most e beálló tél alkalmával indítatva érzi magát, hogy azt megismételje, hogy alkalmas nyújtson az állami tisztviselőknek és női alkalmazottaknak, hogy téli ruházati cikkeikhez olcsón juthassanak. Eladásra kerülnek női felöltők, gyermek és serdülő leány kabátok ruhák és kosztümök, szörme kabátok és boák, díszített és bőr kalapok. Az olcsó árusítás november 1-től 7-ig tart, az olcsó árak a kirakásban

Gyűjtés a templomban szegények karácsonyfájára. A debreceni róm. kath. templomban vasárnap a Szt. Erzsébet Egyesület tagjai gyűjtenek a szegények karácsonyfájára és a hadiárvaik karácsonyfájára. A róm. kath. templomban megidéző híveket kéri a nőegyesület, ne menjen el senki a gyűjtőperselyek mellett, hogy néhány koronát ne tegyen a szegények örömét szolgáló karácsonyfára.

Mérsékelní akarják a kedvezményes utazást. Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszterium vasutostályában — mint illetékes helyről értesülünk — napok óta izgalmas tárgysközások folynak abban az ügyben, hogyan lehetne megoldani azt a kérdést, hogy a yasuton ne utazzanak olyan sekan mérsékelt áru menetjegyekkel. Azt tervezik, hogy a jelen rendszertől eltérően, csupán ennyi kedvezményben részesülnek a tényleges szolgáltatásban álló tisztviselők: I. osztályon fél másodosztályu jeggye, II. osztályon fél harmadosztályu jeggyel és III. osztályon fél negyedosztályu jeggyel utazhatnak személy- vagy vegyesvonaton. Ertesülésünk szerint január elsején már életbe is akarják léptetni ezt a tervezetet.

Krisch Károly cserépkályha raktára

Piac utca 89. Telefon 12-18. Raktáron tartok legtűzállóbb cserépkályhát, takaréktűzhelyet. Elvállalok átrakást és tisztítást is.

Önmagát dicséri, 1 liter kiváló finom ó-rizling bor 1200 kor. Négy fogásból álló elsőrendű menü ebéd 3000 kor. Két fogásból álló elsőrendű menü vacsora 3200 kor. Izlelje meg! Saját érdekében tegyen egy próbát Albert Belvárosi éttermében, Debrecen szab. kir. város székházának szuterinében, Városház-utca 1. szám. Abonensek jutányos árban felvételnek. Zóna vilásgreggeli 1200 korona.

Felhívás a kincstári házhazsónrészesedés befizetésére.

A városi adóhivatal értesíti az adózókat, hogy az 1923. évi 50.500. számú illetve ezt módosít 1923. évi 143.100. számú P. M. körrendelet alapján minden házbirtokos köteles a bérlője által lakásuknál a novemberi bérvagy negyedre fizetett nyers bérszazagnak felerésze, üzlet helyiségeknek (bolt, műhely stb.) 15-16-od (tizenöt, tizenhatod) része után, illetve a saját maga és hozzátartozói avagy alkalmazottai által bérfizetés nélkül használt épület használatáért a fenti módokhoz mellé 25 százalékos kincstári házhazsónrészesedési f. évi november hó 15. napjára, illetve ha a bérlő a lakástendelet 10 és 11. §-ában biztosított részletfizetési kedvezményvel él, ugy a házbirtokosnak joga van az illető helyiségekért járó kincstári házhazsónrészesedést három részletben 1923. november—december, illetve 1924. január 15. napjára a városi adópénztárhoz befizetni.

Egyidejűleg befizetendő a f. évi május—október hónapokról, esetleg hátralékokban maradt negyedévi részletek.

A kincstári házhazsónrészesedést egyidejűleg benyújtott bérfizetési jegyzék kapcsán kell befizetni.

A bérfizetési jegyzék céljára szolgáló nyomtatványok az előirásit költség megtérítése ellenében a városi adóhivatal irattárában, továbbá a Méliusz könyvkereskedő cégnél szerzethetők be. Az a háztulajdonos, aki a kincstári házhazsónrészesedést a fentebb meghatározott határidő eltelte után fizeti be, köteles a késedelemnek minden megkezdett hónapjára adópótlék címén a hátralékos összeg 10 százalékaát megfizetni.

Adócsatás esetén a büntetés mérvét az 1920. évi XXXII t-cz. írja elő. Szabálytalanságoknak minősülő cselekmény mulasztás 50.000 K-áig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Városi adóhivatal.

Milyen időnk lesz?

Meteorológiai intézet jelentése.

Hazánkban helyenként volt kevés eső. A hőmérséklet az évszakhoz képest még mindig magas. — Tegnap maximuma 15 fok Szegeden, minimuma 2 fok Debrecenben.

Időprognózis: Elvölöre enyhe, esős idő várható, néhe megélnkülő szelekkel, hősülvedéssel.

Villanyszerelési cikkek és anyagok, izólámpák, műszerek, dinamók, motorok, akkumulátorok, legelőkelőbb napi árban vesz elad gyárt, javít, becsereél

FOLDVARY

Elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55. sz. Telefon 55.

BIRÓ

Szintartó ruha-, selyem-, szörme műfestő és vegytisztító.

Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készül, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyászruhák festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep: „Arany Bika” m. épület.

FELVÉTELI HELYSR:

Piac-utca 77. sz. „Szikra” kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1. Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Idegen juhalkák csapkodják a Hortobágyot

A Hortobágyon november 15-én kezdődik a juhlegeltetés. A téli legeltetés díja közgyűlési határozattal szerint darabonként 2 kgr. buza 1924 február 1-ig. Ugyancsak a közgyűlés úgy határozott, hogy december 1-ig csak a juhlegelőn lehet legeltetni és csak december 1. után mehet át a juh a Hortobágyon túlra. E határozat végrehajtására a mátai biztos van utasítva.

A gazdák azonban, akik jószágukat visszahajtották a Hortobágyra, nagy bosszúsággal látják, hogy a szomszédoktól beköbörülő juhalkák a dísző földön a mezőt összegazolják anélkül,

hogy bármilyen jogcímük volna is rá. Nagy kár ez Csodálatos. — ha ez így van, — hogy a hortobágyi rendőrök meg nem fogják és be nem hajtják a kőbörgő jószágot. Talán azért nem bántják, mert ha feljelentik és tanúnak beidéznek őket, a vonatkozási költség sem fizetik meg. Már pedig ma a Hortobágyról Debrecenbe és vissza bizony 7200 koronába kerül.

Amde a tanácsnak és a hortobágyi intéző bizottságnak újra szigorú intézkedést kell kiadni, hogy ezek a becsapkodások és legelő károk minél előbb megszűnjenek.

Mezői pocok irtása. A kedvező őszi időjárás a nyár folyamán is nagy mértékben mutatózó mező pocok elterjedését még jobban elősegíti. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Növényvédelmi irodája felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy részint az évelő takarmányfélék és őszi vetések területén, melyeket most már közvetlenül is fenyeget a pocok, részint a téli elszaporodási helyeken (kazlak, répa, burgonya, vermek stb) az elszaporodás megakadályozására vonatkozólag részletes védekezési módok leírását választásigényes boríték elküldése esetén díjtalanul megküldi a Kamara Növényvédelmi irodája (Debrecen, Piac-utca-utca 9. I.)

A legelőkelemből közönség a Korzó Nagykávéháza jár.

Máthé János vízvezetési szerelőmester, készít vízvezeték, csatornázás és fűrdőberendezési munkálatokat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fűrdőberendezési tárgyak üllőadatok, gázfűrdőkályhák, 1000 lt. víztartályok. Telefon 321.

Mindig hossz csak a Korzó Nagykávéházban van, mert estétől hajnalig ott csak emelkedik a hangulat.

Figyelmeztetjük a hirdetések és más közleményeket feladó közönséget, hogy a Debreczeni Újsághoz vezető Kossuth-utcai kapu zárva van, a Piac-utca felől, a Nizzai virág csarnok mellett lehet a Debreczeni Újság kiadóhivatalához bejutni.

Tisztelettel értesitem a butorvevő közönséget, mielőtt háló-, ebédlő-, konyhabutorát megvené, egy fillérjébe sem kerül, tekintse meg **Bálint Sándor** butor raktárát. Kossuth-utca 5. Gambrinus átjáró alatt. — **Mérvő tessék ügyelni!**

Klonda szűcs szőrmearukat legolcsóbban készít, alakít, javít, Verbócz utca 12. Iparkamara. Telefon 14-25.

Szabó kellek, csipkék, szalagok, gyöngyök ruhadíszek, hímző és varró selemek a legnagyobb választékban Benyáts Emília főtéri üzletében Tisza-paletta.

Meteorban csütörtökön bemutatásra kerül **Péntek este** című nagy attrakció 5, 7 és 9 órakor. Szombaton közönségünkre **A névtelen asszony**, vasárnap **Jón a rozson** át Lóth Ilával.

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Csütörtök: Didalmas asszony operett 3 felvonásban C) bérlet.

„Hogy lehet ilyen olcsó helyárakkal ilyen kiváló előadásokat nyújtani?” Ezt kérdezte egyhangulag sok pesti ember, aki a Csokonai színházban a „Didalmas asszony” operett előadását végig nézte. Igazuk van, mert a Csokonai színház ma az ország legelső és legjobb színháza. Egy kilo zsír árért három előadást nézhet meg legelső soru támlásszékéből, egy tojásért pedig egy állóhelyet biztosíthat magának az ember.

Nick Winter mesterműtűtív két legizgalmasabb kalandját: Az Argevillei rejtélyt és a Rejtélyes klub című két bűnügyi történetet mutatja be ma — csak egy nap — az Omnia.

Zoro és Huru főszereplésével Székünk meg tanár ur! burleszk, 6 felvonásban, pénteken az Omniában.

Nyiltér.

Szöveveimből.

Téli kabát 300.000, felöltő 300.000, öltöny 250.000, kosztüm 600.000, női köpeny 600.000, csikoszadrág 80.000, struksz 60.000 koronától, katonai munkát és fordításokat legolcsóbban készítik.

Tegdes János, Péterfia 42.

Eladó kávéház

városunk legforgalmasabb részén, étteremnek is átalakítható, lakással, mellékhelyiségekkel, azonnali átvételre eladó.

Értekezhetni: **Péterfia-u. 56**

KALAPOK

térítékek velour és filából FRANKED-NÉL megrendezés mellett.

Ingósgázközvetítő és áruforgalmi iroda Arany János-u. 14. az udvarban.

Bármiféle eladó tárgya van, hozza be vagy jelentsen be az Ingósgázközvetítőbe. A behozott tárgyakat nemcsak díjtalanul kiállítja, mint a vagyonmentő vásárok, hanem vevőket is keres reá.

Karácsony előtt nagyszabású gyermekjátékvásárt rendezünk s már most megkezdjük az eladásra szánt gyermekjátékok felvételét. Elfogadjunk megbízást egész lakás és irdőberendezések kiállítására, valamint alkalmi áron való beszerzésére.

Az Ingósgázközvetítőben fele áron vásárolhat mindent!

Mit ad el? Keresünk eladásra: fűrdőkályhát gázzal, mosdótálat, előszobafalat, vagy fogast, összecusukható tábori ágylat, kisebb eselődágyat, kápeket, mindenféle szőnyeget, bőrgarnitúrát, komplett ebédlőt, mindenféle fehérneműt, ágyhuzatokat, kályhakat, evőeszközöket, babakelengyeket, gyermekkecskát, mindenféle edényeket, teás, kávészervizeket, rágségeket, télikabátokat, butorokat és mindenféle ingósgát.

És mit keres? Megvételre ajánlunk: hegedűket, hajszáritógépet, mérleget, órákat, bundát télikabátot, szobagőzfűrdőt, női és férfi ruhákat, fehérneműket, szőnyeget, parádés lőszerszámot, komplett hálószobát egy szobával, szalongarnitúrát, sokszorosítógépet, butorokat és mindenféle ingósgát.

Az eladásra szánt tárgyak felvétele és állandó eladás: délelőtt 9—1-ig és délután 3—5 óráig.

Jól jegyezze meg mindenki: ha bármit eladni vagy venni akar, mind nekelőtt jöjje el az Ingósgázközvetítőbe!

Figyelem!

Urnók és leányok minden elfogadható áron eladók halálozás miatt:

Teljesen új és keveset használt kosztümök, téli és nyári ruhák, kabátok, fehérneműk, 38-as cipők, muff, elsőrendű kivi elü nagy asztali spirhelt stb.

Aki siet az jól jár. Megtekinthető 15-én 1 órától és 18-án egész nap.

Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ HÁZ.

a Sámsoni ország-uton levő 19. számú HÁZ. Jömeneteli fűszerüzlettel és beköltözhető lakással. Értekezni ugyanott

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű ural- és egyenruha szabóság Angol gyapjuszövetek, iskolai és egyenruházati sapkák raktára. Szent Anna-utca 1. szám Telefon: 5-09.

Veszünk

használt varrógépeket és kerékpárokat magas áron!!

Villanyfelszerelési anyagok, éggök, szerelekek, vizonteladók nagybani áron:

Rosenberg és Hammer ógnél, Piac-utca 8.

Eladó ház

Egy jó alkalmi vétel a város közepén, az állomás mellett, van rajta 3 szoba, 1 előszob, 1 fűrdőszoba, alá pincézett konyha, mosó konyha, speiz, fűskamra, villany vezeték, az udvarban 2 szoba, konyha, speiz, 1 szoba, konyha, speiz, fűskamrákkal, alapincözve, jó ivóvíz, betonizolt udvarral, megbeszélés esetén beköltözhető lakással!

Késes-utca 8. sz

Gyümölcsfa-ültvények

a legjobb fajtakban, itthon, falkolámban nevelt (nem hozatott áru) erős gyökérzetű pé dányok, nagy gyümölcsű földi-er palánták kaphatók. c—o c—o o—o

Csokrok, koszoruk cserepes és levágott virágok

legolcsóbb áron beszerezhető. TELEFON 8—12.

FARKAS GYULA

műkertésznél, Dószegi ut. (Vágóhid mellett.) — (A vágóhídi villamos megállótól pár perc sétá.)

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szenzációs olcsó árak!

GARAY ÉS TESTVÉRE férfi, fiu ruhagyárúházában, BIKÁ-szálló épület. (Cégre kérem figyelni!)

Mindenkor a legjobbat a legolcsóbban adja, tartós minőségű férfi öltönyök kaphatók már 190,000 K-tól feljebb

Fiu öltönyök már	140,000 K-tól feljebb	Rövid téli mikadó már	170,000 K-tól feljebb
Fekete bőrkabátok már	320,000	Hosszu fiu télikabátok már	130,000
Téli felöltők már	220,000	Férfi nadrágok már	26,000

Mértékosztály.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Tűzálló-tégla,

tűzálló lapok, samottliszt, kaolin föld, vasfátyákhoz, cserépkályhákhoz, tűzhelyhez, kazánfalazáshoz, pékkemencékhez:
Timár-utca 11. Telefon: 10-92.

Választott malacok

eredeti angol joksier faj, páronként is kapható:

Apafi-utca 67. sz.

Új fuvarozási vállalat.

Van szerencsém a tisztelt szállító közönség tudomására hozni, hogy fuvarozási vállalatot nyitottam s elvállalok bármilyen fuvarozást.

Tisztelettel:
GOÓZ LAJOS,
okl. gazdatiszt, volt urad. intéző.
Telep: Szabó Kálmán-utca 43. szám.
Iroda: Arany János-utca 2. II. em. 9.
Telefon 73.

Tokánál

szerek kül- és belföldi italok, teák, tea rumok, likőrök, tokaji gyógy-cognacok és borok. Csemege sajtok és vajok, uradalmi tej állandóan, Saját töltésű ó-rizling és ezerjő borok 1500, 1700 K.
Figyelmes és pontos kiszolgálás mellett. Tisztelettel: Toka Ferencz.

HELLER TESTVÉREK

Értékpapír kereskedelmi irodája.

Érdeklődésigben: KULAI M.
budapesti bankcéggel.
Debrecen, Ferenc József-ut 58. szám, II. e. 37.
Telefon: 12-87. Telefon: 12-57.

Tőzsdei megbízásokat legelőnyösebben effektuálunk. Kosztpénzek vétele és kihelyezése. Tőzsde idő alatt állandó telefon összeköttetésben a tőzsdetérmmel. —:—:—

Ajánlat

Féregmentes világos száraz szoba konyháért fizetek megállapodás szerint buzát is. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre kiadóra kérek. — Kertés előnyben. 2914
Arcképes igazolványok, — menyasszonyi fényképek legszebb kivitelben Ruzicskánál készülnek Piac 32. sz.
Belvárosban három szoba, fürdőszobával átadó. Hock iroda Szent Anna 4. 18
Főbérleti lakások, 2 — 4 szobások butorral, anélkül átadók. Hock iroda Szent Anna 4. szám. 19
Út is érdeklil Bárhol hirdetett áraknál olcsóbban készít fényképeket Berzéki műterme Piac u. 38. sz. Próbálja meg. 72
Úri házaknál készítenek női ruhákat, nagykabátot Jezerniczkyne, Piac u. 44. a szerelőnél. 3013

Butorozott szoba ágy belivel, esetleg konyha használatú kiadó. — Cim a kiadóban. 3037
Egy butorozott szoba kiadó Gólya u. 17. Ertekezni az üzletben. 3006
Butorozott szoba e hó 15-től kiadó. Ótmalom utca 1. szám. 3026
Étkezzen Ujházyne elsőrangú polgári étkezdejében. Abonensek elfogadhatnak. Tisztevelőknek ánkedvezmény Varga 24. 3023
Kiadó butorozott szoba szerény tisztviselőnek ágy nemű nélkül. Cim a kiadóban. 3024
20 hold föld Boeskaikert és Pallag között bérbeadó. Cim a kiadóban. 3022
Magas bért fizetek szoba, konyhás lakás. ért. Cim a kiadóban. 3016
Jó házi koszt. bentékezésre és kihordásra kapható. Varga-u. 28. sz. 3011
Butorozott nagy szoba, központban azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3036

Kiadó kisebb butorozott szoba urinó részére. Miklós utca 26. I-ső ajtó. 3010
Baros utca 7. sz. 3. ajtó kvártélyosokat elfogadok délutáni órában. 3012
Szölmunkához értő nyugdíjas kis családú postás vagy vasutas — azonnal kaphat ingyen lakást és alkalmazást Cim a kiadóban. 3008
Elcserélendő nagy utcai szoba, konyha, — speiz, fűskamara ugyanolyanért vagy esetleg 2 kisebb szobásért. Homokkert, Lónyai u. 15. Disznóártás megengedve. 3025
Központban levő, bármilyen célra alkalmas elegáns tolofonos üzlethelyiséggel rendelkezem, társulnék pénzes emberrel, — bármilyen szakmabeli kereskedővel. Cim a kiadóban. 3005
Üres szoba, konyhához, esetleg szobához, villanyvilágítással jutatom. Cim a kiadóban. 2964

OCSKA vasat, rozst és mindennemű fémet legmagasabb árrért veszek. Kovácsoknak használhatóba.
cserélek. Nagyobb tételt elszállítok.
Eötvös-utca 110. — TELEFON 6-86.

TÜZIFA állandóan kapható házhoz szállítva
Dömök Jenő fakereskedőnél
Veres-utca 22. Telefon 7-08

Veszünk:
mézet, mákot, diót, babot, borsót, lencsét stb. hüvelyeseket és olajos magvakat. Mézhez kannákat és egyéb árukhoz szükséges csomagolási eszközöket a vásárolt árukhoz küldünk. Nagyobb tételek átvételéhez megbízottunkat leküldjük.
SPITZER ÉS FEKETE R. T.
Budapest, IX. Lónyay-utca 36.
Telefon: József 72-80.
Sürgőnycim: Spitzék Budapest.

Felöltök
Rundák,
Ruhák,
Kalapok

RÓZSÁ DIVATHÁZ
DEBRECEN
ALFÖLDI PALOTA

Intelligens idősebb nő elmegy nagyobb kávéházba felügyelni vagy dolgozni lehet hasznomat venni. fizetés nem fontos. Cim a kiadóban. 3029
Káposztás kádak, — fenyő dézsák, minden nagyságban kaphatók. Br. Györfly hordó gyárában, Nap-utca 4. sz. Ugyanott egy alig — használt federes két kerékű talyiga eladó. 3028
Pávay György fajbaromfi, tojás, házinyul, galamb, toll nagykereskedő Szondy-utca 23. korrálatlan mennyiségbe vesz és elad, baromfit tojást, hizott libát. — Szakmába vágó megbízásokat elfogad, vételeket és eladásokat közvetít. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. 3046
Központban különbejárattal butorozott szoba azonnal kiadó. Cim kiadóban. 3048
Pávay György 5 holdas fajbaromfi tenyésztő elfogad teletetésre és költetésből eredő — haszonrészesedésre — maglibákat, kaosákat. Sertéseket feles hízólásra, 40 drb. malacot tavaszi legelőre előjegyvez Vadszínú helega órákat veszek és eladok. Plymuthokat keresek. Irjon levelezőlapot. 3045
Butorozott szoba kiadó. Szappanos 7. 3047

Kereslet.
Aranyat, ezüstöt, briliánsat, — zálogcedulát evsz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. 1. emelet.
Társat keresünk, tizenöt millióval, vállalatunkhoz haszonrészesedésre. Cim a kiadóban. 2954
Tanuló felvétetik Felgyházy János fűszer és csemegekereskedő cégnél. 2731
Egy jó munkás magyarszabó segéd külső vez, ügyes büffés lányt állandó alkalmazásra felvesz azonnali belépésre Margit fürdő. — 2936
Kersek 15-20 holdig olyan feles földet, mely konyhakertészetre is alkalmas. Cimet a kiadóba kérek. 3002
Leány, fiatal, egyszerű, kifutónak felvétetik és egy kisasszony Pataky, Csapó-utca 19. keresztpéület. 3034
Asztalos műhelynek való helyiséget keresek a központ közelébe. Bálint Sándor, Kossuth utca 5. sz. 2943

Új fényképezet!
A Csapó-utca 16. sz. alatt, hol reklám árban készül 6 drb lev. lap 15 ezer K 3 visít igazolvány 5 ezer koronáért.
Takács Vince és Társa
Csapó-utca 16. sz.

Tüzifa felvágva, ol és waggon tételben is
jutányos árban azonnali szállításra megrendelhető
Károly Ferenc József-ut 10.
Herkules
tüzifa telepen.
Telefon 14-52.
Megrendelések eszközölhetők: Bathányi-u. 6. szám, a Felső tiszavidéki Bank r.-t. irodában is.

Gazdasszonyi állást keresek helyben vagy vidéken, levelet kiadóba, házvezetőnő jellegre. 3004
Bejárónő, könnyű dolgotra, könyvvél felvétetik. Péterfia 13. kapu alatt. 3003
Bejárónő jobbrendű pár emberhez, délelőtt. re. jó bizonyítvánnyal felvétetik. Darabos 16. 2997

Eladás
Oicsón eladó puid, cipész bankli. divány. ócska kaptafa, nagy vassáros láda. Cim Tócsó-kert, István ut 3. szám. 2961
12 személyes fekete masszív ebédő butor, 4 fehérre festet, vassfal, 1 tonna arcmassirozó, egy hajszárító Foen eladó. Csapó-u. 4. szám, I. em. 3011
Egy új festett hálószoba butor eladó Zöldfa-u. 4. 3007
Hálószobabutor, esinós, alig használt, jutányosan eladó. Csillag 79. 3032
Werheim kassza olcsón eladó, teljesen jó „Tánevő” gyártmányu. Széchenyi-u. 6. sz. 304
Eladó azonnal beköltözhető új ház, igen olcsóért, Székely-utca 16. Bövebért Vigkedvü Mihály-utca 1. 3040
Bellegelőn 6 és fél hold föld eladó. Értekezni Czegléd-utca 12. sz. 3039
Föld, ház, villa, szőlő cseplőgarnitúra eladó és lakás kiadó. 2 és 4 szobás. Pataky, Csapó 19. 3035
Tengeri daráló kézi hajtásra alig használt eladó. Piac-u. 16. II. emelet 4. ajtó. 3033
Eladó egy jó karban levő esztergép ad és gyalupad. Megtekinthető délutáni órákban. Kazinci 3. 3020
250 drb. gyökerez — csemege szőlő vessző eladó. Hatvan-utca 17. Sárközy Sándornál. 3019
Egy szivarhajós gép eladó. Bercsényi-utca 105. sz. 3018
15 20 kgr. legyalult káposzta, sürgősen eladó. Péczeli 5. 3014
Kitűnő minőségű riling és ezerjő borok eladók. Vigkedvü Mihály 14. 2998
Egy kis Singergép, karikahajós eladó. — Nagy Lajos, Hatvan-u. 53. 2994
Eladó egy alig használt kis Singer varrógép, Csapó-kert, János utca 14. 2996
Egy karikahajós Singergép eladó. Sas-u. 2. 3049